

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXVI. Veritatem autem facientes in charitate, crescamus in illo per omnia,
qui est caput, Christus. Eph. 4. v. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

virtutem non vulgarem, sed maxime
 excelsam, hoc est, sancti-
 tatem. & deo stulti Politici enim de-
 cedebant, quia in regimine, in vita, in
 virtute, in conversatione regulas serva-
 re eorum legibus prorsus contrarias,
 sicuti humilitatem anteponebant, simu-
 lantem sinceritatem, luxui simplicita-
 tem, quæstui charitatem erga egenos.
 Ut longe illis sapientior omnino con-
 temperat ab ipsis esse contemptum: &

hinc vide ad quantum furde fecit celsi-
 tudinem. Ejus irrisores infra in Bara-
 thro inferni ardent invidia. Ipse ve-
 rò non solum in cælo triumphat; sed
 hodie in terra quoque Regum est ma-
 ximus, quo unquam gloriata sit Gallia.
 & sic merito de ipso quoque legitur ho-
 die: *Mendaces ostendit, qui
 maculaverunt illum, & dedit illi clara-
 tem æternam Dominus DEVS noster.*
 Sap. 10. v. 14.

XXVI.

*Veritatem autem facientes in charitate, crescimus in illo per omnia, qui
 est caput, Christus. Eph 4. v. 5.*

1. Considera, quid sit illud, quod à
 Cæcilio petri Apostolus, cum dicit: *Cres-
 cimus in illo*, non vult, ut quæras, mo-
 ritiorum, crescere in magna tui
 estimatione, crescere pecuniis, digni-
 tibus, & aliis similibus bonis; vult,
 ut quæras crescere in Christo JESU:
Crescimus in illo, qui est caput, Christus.
 Et quid est crescere in Christo? nisi
 crescere in illo intimo affectu, quo ipsi
 est inhaerendum: id, quod fit,
 quando in ipso cor tuum totum habes
 repositum, nec jam extra illum quid-
 quam curas: omnia in eo reperis, ho-
 nores, opes, dignitates, & quidquid alij
 querunt extra ipsum. Nota igitur,
 quam bene hoc loco sit locutus Apo-
 stolus, cum dicit: *Crescimus in illo.*
 Aliud est crescere ad illum, aliud cresce-
 re cum illo, & aliud denique crescere in
 illo. *Crescunt ad illum*, qui relicto

malo applicant se bono cum firmiore
 semper proposito sequendi Christum.
 & tales sunt, qui in vita spiritali inci-
 pientes vocantur. *Crescunt cum illo*,
 quia jam facti sectatores eum comi-
 tantur quocumque euntem etiam ad
 Calvarium, imitatione semper exactâ
 magis Divinarum ipsius virtutum. &
 tales sunt *Proficientes*. *Crescunt in illo*,
 qui jam in ejus imitatione exercitati,
 quantum humana patitur imbecilli-
 tas, student semper acquiescere in illo
 magis, nec cupiunt aliud in hoc mun-
 do bonum. Et tales sunt *Perfecti*.
 Placeat indagare tantisper, ut dispicias,
 an in uno horum statuum versari vide-
 aris, & erubescas, si forsan agrè ad pri-
 mum perveneris, non dico ad secun-
 dum, cum desiderio felicissimæ fortis
 eorum, qui sunt in tertio.

2. Considera satis facilè intelligi,
 Ggg g 1 quo-

quomodo crescendum sit illis, qui sunt de primo, vel etiam de secundo statu; sed non ita, qui sunt de tertio. & ideo, ut hoc constet, tam apertè hoc loco dicit Apostolus: *Veritatem autem facientes in charitate crescemus in illo.* nôsti veritatem ex æquo pertinere tam ad cogitationes, quam ad verba & opera. hinc est, quod sæpe in Scripturis Divinis compendio significet, quidquid boni fieri à justo potest. *Aperite portas, & ingredietur gens iusta custodiens veritatem.* II. 20. v. 2. Tu interim cum ad eum statum perveneris, ut, quoties cogitas, loqueris, operaris, hoc agas, quod oportet, *facias veritatem*, & agas insuper eo modo, quo oportet, nempe *in charitate*, hoc est, ex puro amore DEI, & non *in cupiditate*, hoc est amore voluptatis, vel lucri, vel gloriæ, cum, inquam, perveneris ad statum adeò excelsum, querere tamen debes majora semper incrementa: *Veritatem facientes in charitate crescemus in illo.* an putas crescere solis esse incipientibus proprium, vel ad summum etiam Proficientibus? multum falleris. commune est etiam Perfectis, unde Dominus non contentus dicere: *Qui iustus est, iustificetur adhuc.* mox adjungit: *Et sanctus sanctificetur adhuc.* Apoc. 22. v. 11. felicem te, si in corde tuo ardet hoc studium crescendi, uti debes, in quocunq; statu! sed faxit DEUS, ut non opus tibi sit incipere.

3. Considera ad omnem excusationem præcindendam, postquam dixit Apostolus, *crescimus in illo*, etiam docere modum, & subungere *per omnia.*

quippe si videaris tibi certum, certum jam habere defixum in Christo, saltem in omnem partem ducendum oportet ad faciendum proprium, quam potes plurima. Mens tamen gerere debet, ut semper magna de cogitet: lingua tua, ut de ipso loquatur, manus, ut pro ipso operentur, ita de ceteris. quia sicut in corpore universale oportet esse omnium partium incrementum, quamvis proportionem debitam, ita in Spiritu. *Cresce in illo per omnia.* ò si nôstes, quam rarè sic cresceret! In corpore habet quidam habetur terminus, ultra quem crescere non cogites, nihil faceret, at in Spiritu status iste locum non habet: imò in hoc quamprimum quaeris crescere, deficis: *non progredi retrogredi est.* & ratio est, quia crescere non quaeris amplius, manifestum est signum, quod reputaveris satis crevisse, & hoc ipsum est defectus, ita vides Pharisæo accidisse, qui contempsit se attigisse talem perfectionis magnitudinem, ut non solum non retrogredi, sed superaret reliquum vulgum minimum: *Non sum sicut ceteri homines, subito minorem se vidit illo ipso Pharisæo, quo se hic audax tanto imporem esse credebat.* si tu deflexeris respicere bona, quæ fecisti, & non ad ea reflecteres oculos, quæ tibi sunt, ò quantum terneretis tuam necessitatem crescendi! tu vero, cum te jam satis crevisse, quia breviter metiris. Te tibi ipsi compara, ut præsentem statum tibi, qualis eras in præterito. imò cum iis sanctis te compare, qui tantò amplius præcrescere

pro DEO; & videbis, quantum tibi
 est, ut illorum æques magnitudine,
 in aliqua similitudine exprimas. Tu
 quoque gloriosum Divum Carolum
 imitare, qui sepe numero intra se se
 collectas studiosè perpendit, quid in
 magis DEI obsequium & amorem pro
 statum sui dignitate posset efficere, ut
 nec cresceret *per omnia*, & quando
 tuam putas te aliud agere non posse
 nec *per omnia*, crescere non posse ma-
 gis, *crece in illo*, ita ut ma-
 gis magisque semper cor tuum figas in
 Christo, *Gloria mea semper innova-
 tur*. Job. 29. v. 20. nec terrearis,
 nisi hac ratione te ad nimis excelsa
 teum evhere: quia audis tibi equi-
 dem crescendum, sed *in illo, qui est ca-
 put, Christus*. Agnosce pro eo, qui
 est, & ab illo pete vigorem.

4. Considera, ex quo signo possis
 advertere, in quo statu verseris è tribus
 hic memoratis, ut intelligas, quomo-
 do oporteat crescere, an in illo Incipi-
 entium, an in altero Proficientium, an
 in tertio perfectorum. Id advertere
 poteris examinando te ipsum, & dispi-
 cendo, in quo majus adhibendum sit
 studium. Si necesse est in eo labora-
 re, ut adhuc te serves à vitijs, es in
 statu Incipientium. Si non tantopere
 jam laborandum pro vitijs extirpan-
 dis, quam aquirendis virtutibus, es in
 statu Proficientium. & si non tantum
 esse debet studium pro virtutibus,
 quantum pro arcta unione cum DEO
 tuo, dici potes ejus favore pervenisse
 ad statum Perfectorum. Ne putes
 hinc, Proficientes non habere neces-
 sariam se custodiendi à vitijs, nec In-

ipientes obligationem attendendi
 virtutibus: imò utrumque etiam Per-
 fectis commune est, sicut Incipienti-
 bus & Proficientibus, ut procurent a-
 liquando unionem cum DEO. Sed
 hoc non est suum ipsorum studium.
 Hinc ergo colligitur conditio status, in
 quo versatur homo, si dispiciat, quid
 sit illud, de quo necesse sit quotidie
 magis vivere sollicitum. Verum est
 sæpe contingere, ut quis aspiret ad
 eum statum, qui est proprius perfe-
 ctorum, quia prius duos reliquos bene
 pertransiverit. Sed hoc obtineri
 non potest. Exemplum cape ab eo,
 quod corpori accidit, postquam in lu-
 cem est editum. Primò nutritur dun-
 taxat, ne moriatur, deinde nutritu cor-
 roboratur, denique ita corroboratum
 perficitur. Idem omnino circa Spiritum
 fieri necesse est. An istud ita vis
 perfici, ut in DEO solo constituat omne
 bonum suum, in hoc solo quiescat,
 si prius corroboratus non sit virtutum
 exercitio? & corroborati exercitio
 virtutum, si prius nutritus non fuerit
 primis illis alimentis, quæ eum à
 morte præservant? Corpus nunquam
 potest crescere per saltum, ut dicimus:
 hoc ipsum in Spiritu contingit. *Ibunt
 de virtute in virtutem*. Ps. 63. v. 8. di-
 citur *Ibunt*, non dicitur *Transibunt*, un-
 de & Apostolus dicit hoc loco: *Veri-
 tatem autem facientes in charitate, cre-
 scamus in illo*. Fac imprimis, quid-
 quid oportet in quocunque genere,
fac veritatem: & fac præterea sicut o-
 portet, hoc est, *in charitate*; & sic fa-
 cile procedes ad crescendum etiam *in
 illo, qui est caput, & Christus*.